

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
Nyropsgade 30
1780 København V

Høringssvar til udkast til bekendtgørelse om mulighed for restudbetaling af 20-årige fastholdelsestilsagn

Hermed følger høringssvar fra Landbrug & Fødevarer til udkast til bekendtgørelse om restudbetaling for 20-årige fastholdelsestilsagn. Landbrug & Fødevarer takker for muligheden for at afgive bemærkninger og står naturligvis til rådighed for nærmere dialog om høringssvarets indhold.

1. Generelle bemærkninger

Landbrug & Fødevarer bifalder generelt muligheden for at kunne søge om restudbetaling for 20-årige fastholdelsestilsagn. Således er tiltaget med til at skabe forenkling, og vil ligeledes kunne bidrage til hjemtagningen af midler fra det foregående landdistriktsprogram 2014-2022.

Det er vigtigt, at de tilskudsmæssige- og administrative konsekvenser ved at søge om restudbetaling er fuldt oplyste for landmænd og lodsejere, så de kan foretage en konkret vurdering af, om det er hensigtsmæssigt at søge om restudbetaling på et givent areal med 20-årigt tilsagn.

Det er i denne forbindelse også vigtigt, at alle tilsagnshavere bliver informeret direkte om mulighederne for at søge om restudbetaling.

2. Specifikke bemærkninger

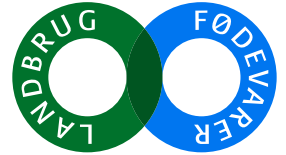
Konvertering til nuværende CAP-reform periode:

Af høringsbrevet fremgår det, at tilsagn, hvor der ikke søges om restudbetaling, vil blive videreført til den nuværende CAP-reform periode. Gælder dette alle tilsagn inkl. dem, hvor den femårige tilsagnsperiode strækker sig udover 2025?

I forlængelse af ovenstående efterlyser Landbrug & Fødevarer svar på, hvordan det i praksis fungerer, når restudbetalingen sker i henhold til det gamle regelsæt, men tilsagnsforpligtelserne strækker sig ind i den nye reformperiode med et andet regelsæt.

Beløb til restudbetaling:

Det fremgår af § 2, at der kan ansøges om samlet udbetaling af tilskud for de resterende tilsagnsår. Det fremgår dog ikke, hvordan størrelsen på den samlede udbetaling beregnes. Det er vigtigt at dette fremgår tydeligt – herunder om der er tale om den gældende årlige tilskudssats ganget med antallet af tilbageværende tilsagnsår.

5-årig tilsagnsperiode:

Det fremgår, at alle tilsagn hvor der søges om restudbetaling vil blive konverteret til en 5-årig tilsagnsperiode. Jf. § 2, stk. 3 og § 3, stk. 2.

For ældre tilsagn vil det teknisk set betyde, at tilsagnsperioden udløber tilbage i tid. Hvis tilsagnet er startet i 2015, vil det således udløbe i 2020, og hvis tilsagnet er startet i 2022, vil det først udløbe i 2027. Det er ud fra bekendtgørelsesteksten uklart, hvad dette konkret betyder for den enkelte ansøger. Det er væsentligt, at dette står helt klart, både i forhold til mulighederne for at søge grundbetaling til arealerne, i forhold til arealernes græsstatus, i forhold til opfyldelse af forpligtelserne på arealerne samt i forhold til ansøgers status som aktiv landbruger. Disse 3 forhold beskrives nærmere i de følgende tre afsnit:

1. Mulighed for at søge grundbetaling:

Udgangspunktet i de 20-årige ordninger har været, at det er muligt at søge om grundbetaling til arealerne, også selvom arealerne ikke opfylder de almindelige støttebetingelser. Dvs. ved anvendelse enten af artikel 68 (forrige reformperiode) eller grundbetaling til projektarealer (artikel 4, i nuværende reformperiode). I udgangspunktet stopper muligheden for at søge om grundbetaling under disse undtagelsesbestemmelser, når tilsagnsperioden udløber, medmindre projektet kan vurderes at være direktivimplementerende.

Der kan derfor være projektarealer, som ikke længere kan modtage grundbetaling, når tilsagnsperioden udløber. Det er vigtigt, at dette oplyses meget udførligt i den vejledning, der forventeligt udarbejdes i forhold til muligheden for restudbetaling. Det er i den forbindelse væsentligt, at alle tilsagnshavere har mulighed for at få vurderet, om deres projekt er direktivimplementerende, så det er muligt fortsætte med grundbetaling på arealet. Det skal være muligt at få denne vurdering inden fristen for ansøgning om restudbetaling. Alternativt skal der kunne søges med forbehold for, at projektet vurderes til at være direktivimplementerende. I den forbindelse ønskes også en generel opgørelse af, om der er projekter under eksisterende 20-årige tilsagn, som ikke forventes at kunne anerkendes som direktivimplementerende.

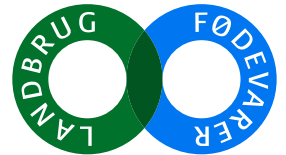
For ældre tilsagn, hvor tilsagnsperioden vil udløbe forud for ansøgningsåret 2025, er det også vigtigt at få en afklaring på, hvad dette betyder for allerede udbetalt grundbetaling, som er tildelt fra tilsagnsperiodens udløb og frem til og med 2025 under undtagelsesbestemmelserne i hhv. artikel 68 og artikel 4. Her skal det sikres, at der ikke kræves tilbagebetaling af grundbetaling fra de pågældende år.

2. Permanent græsstatus og opfyldelse af forpligtelser på arealerne:

Så længe de omfattede arealer indgår i et tilsagn, er tællingen af år i forhold til, hvornår arealet bliver til permanent græs sat på pause. Dette stopper imidlertid så snart tilsagnet udløber.

Det vil sige, at det omfattede areal vil blive til permanent græs i løbet af de kommende 1-5 (6?) år afhængig af arealets græsstatus inden tilsagnet startede.

For arealer, hvor den nye 5-årige tilsagnsperiode udløber i 2025, 2026 eller 2027 betyder det, at denne ændring fremadrettet kan få betydning for bl.a. beregningen af opfyldelsen af GLM- og andre krav på arealerne. Hvis arealerne er permanent græs vil de f.eks. ikke kunne indgå i beregningen af størrelsen på 4 pct. kravet, og de kan heller ikke anvendes til opfyldelse af 4 pct. kravet.

Indtil arealerne bliver til permanent græs, vil de have omdriftsstatus og skal derfor indgå i beregningen af størrelsen på 4 pct. kravet. Det er vigtigt, at det fremgår tydeligt af vejledningsmaterialet, om der er muligt at anvende arealerne til opfyldelse af 4 pct. kravet når tilsagnet er udløbet.

For tilsagn, der udløber før 2025, og hvor arealerne bliver til permanent græs før 2025, er det vigtigt at få afklaret, hvad dette betyder bagudrettet i forhold til opfyldelse af hhv. 4 pct. kravet og den tidligere MFO-forpligtelse. I den forbindelse er der bagudrettet en del tilsagnshavere, som har valgt at søge om en 0-udbetaling af deres 20-årige tilsagn, for at kunne anvende arealet til opfyldelse af bl.a. MFO-forpligtelsen. Det er i den forbindelse væsentligt, at en eventuel teknisk ændring af arealets græsstatus til permanent græs ikke bagudrettet får betydning for de dispositioner, der tidligere har været lavet i forhold til opfyldelse af MFO-forpligtelsen og 4 pct. kravet.

I en parentes skal det bemærkes, at Landbrug & Fødevarer mener, at 4 pct. kravet (det nye GLM 10 krav) skal afskaffes ligesom det er blevet i alle de andre EU-lande, og at det er vigtigt, at der findes en anden løsning for GLM 10 i 2026.

3. Aktiv landbruger:

Hvis der er tilfælde, hvor det ikke længere er muligt at søge grundbetaling til projektarealer på arealet efter tilsagnsperiodens udløb, er det også vigtigt at være opmærksom på sammenhængen til reglerne vedrørende aktiv landbruger. Hvis en ansøger kun råder over ekstensivt drevne arealer, som f.eks. udtagne arealer, vil ansøgeren ikke længere kunne betragtes som aktiv landbruger, hvis ansøgeren ikke længere råder over arealer, hvor der kan søges grundbetaling til projektarealer. Det vil sige, at ansøgeren kan risikere ikke længere at kunne blive betragtet som aktiv landbruger (da f.eks. det alternative kriterium – at være medlem af register for gødningsregnskab – ikke kan opfyldes). Dermed kan der heller ikke søges grundbetaling til eventuelle ekstensive arealer, som godt kan opfylde de almindelige støttebetingelser for grundbetaling. Det er vigtigt, at disse potentielle konsekvenser beskrives i vejledningsmaterialet.

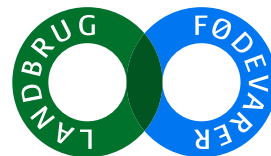
Landbrug & Fødevarer mener, at der generelt skal overvejes en justering af aktiv landbruger-kravet, så det sikres, at ansøgere kan fortsætte med at blive betragtet som aktive landbrugere efter tilsagnsperiodens udløb – det gælder også landmænd, der har søgt den nye ordning permanent ekstensivering, hvor tilsagnsperioden udløber efter ét år.

Producentskifte

Det fremgår af 5, stk. 2, at der evt. skal laves et producentskifte til ejer, så det er ejeren af ejeren der søger om udbetaling af restudbetalingen. Det er vigtigt, at der i den forbindelse ikke stilles krav om, at ejeren skal være aktiv landbruger, da der kan være situationer, hvor ejeren ikke har mulighed for at kunne opfylde dette krav.

Sanktionering

I tilfælde hvor den 5-årige tilsagnsperiode først udløber enten i 2025, 2026 eller 2027 er der brug for en afklaring af, hvordan det håndteres, hvis der i disse år sker misligholdelse af tilsagnsforpligtelserne. Det fremgår ikke af udkastet til bekendtgørelse.

Med venlig hilsen

Clara David Vinde Elben

Seniorkonsulent

EU & Frø

E: clel@lf.dk